

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

judecători – Cobzac Elena, Guzun Ion, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de acuzatorul de stat, procuror în procuratura de circumscriptie Bălți – Gavdiuc Valentina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Gumeniuc Andrei xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat xxxxx*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 12.02.2014-21.10.2014;
2. Instanța de apel: 06.11.2014-03.10.2016;
23.02.2017 – 25.04.2018;
3. Instanța de recurs: 08.12.2016-31.01.2017;
09.07.2018 – 04.12.2018.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Glodeni din 21 octombrie 2014, Gumeniuc Andrei a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța hotărârea prima instanță a constatat că, Gumeniuc Andrei a fost pus sub învinuire pentru faptul că, activând în funcția de Inspector superior auto de stat al Serviciului Supraveghere Transport și Circulație Rutieră al Secției Securitate Publică a Inspectoratului de poliție Glodeni al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, numit în această funcție în baza ordinului nr. 271 EF din 19.07.2013 al Inspectorului general-șef al Inspectoratului General al Poliției al MAI al RM, prin urmare în conformitate cu prevederile art.123 alin.(2) Cod penal fiind persoană publică, având în virtutea funcției deținute permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, abilitată potrivit prevederilor art. 2 al Legii cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27.12.2012 cu misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, contrar prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a), b), c) și d) și prevederilor art. 28 alin.(1) lit. g) și i) ale Legii nominalizate mai sus, care prevăd că Polițistul își desfășoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă, în

exercitarea atribuțiilor de serviciu, de legislație, asigurând îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața Poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, perseverență, obiectivitate și imparțialitate, fiindu-i interzis să abuzeze de calitatea sa oficială și să întreprindă alte acțiuni interzise prin Lege, etc., acceptând concomitent benevol restricțiile impuse de prevederile Legii cu privire la prevenirea și combaterea corupției nr. 90-XVI din 25.04.2008 pentru a nu comite acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup sau alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

Astfel el, activând în funcția menționată, dispunând conform fișei de post de împuterniciri de a aplica sancțiuni în privința cetățenilor care au încălcat legislația privind circulația rutieră deci, în acest sens, având calitatea de agent constator, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, intenționat și din interes material, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii mijloace bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca, r-nul Glodeni.

În continuarea acțiunilor sale infracționale, Gumeniuc Andrei, la data de 24.12.2013 a întocmit în privința lui Maximenco Dmitrii un proces-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art.243 Cod contravențional pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, proces-verbal care împreună cu materialele acumulate la data de 31.12.2013 a fost expediat în judecătoria r-lui Glodeni pentru examinare în fond.

Ulterior, la data de 03.01.2014, Gumeniuc Andrei, urmărind același scop de profit, având calitatea de agent constator în cadrul procesului contravențional inițiat de el prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 24.12.2013 în privința lui Maximenco Dmitrii în cadrul căruia, în conformitate cu prevederile art. 455 alin.(2) Cod contravențional era obligat să participe la ședința de judecare a cauzei contravenționale, a pretins în continuare prin extorcare de la cet. Maximenco Dmitrii bani ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional, bani pe care la data de 03.01.2014, aproximativ în jurul orei 14:05 i-a primit personal de la Maximenco Dmitrii, condiționându-i acestuia să pună banii pe pervazul ferestrei biroului său de serviciu nr.13 al Inspectoratului de poliție Glodeni, amplasat în or. Glodeni, str. Tricolorului 6, fapt după care Gumeniuc Andrei a fost reținut de către colaboratorii Direcției Generale Teritoriale Nord a Centrului Național Anticorupție al Republicii Moldova.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu următoarele semne calificative: „pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 7 ani

închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul organelor de poliție pe un termen de 5 ani.

3.1 În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate a fost dovedită integral prin totalitatea probelor administrate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, și anume declarațiile martorului Maximenco Dmitrii, probele scrise și corpurile delictate anexate la materialele cauzei. Astfel, instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de poziția părții apărării și inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, poziție care poartă un caracter de apărare și declarativ;

- instanța de fond neîntemeiat a concluzionat asupra neclarității învinuirii inculpatului pentru faptul că prin extorcare a pretins suma de 1500 lei de la Maximenco Dmitrii pentru a nu transmite materialul contravențional în instanța de judecată, sau pentru că a extorcat bani pentru a contribui prin acțiunile sale în instanța de judecată la adoptarea unei hotărâri de încetare a procesului contravențional. Scopul pe care îl urmărea inculpatul era unic, unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitate sa de agent constatat, acesta putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui Maximenco D.;

- neîntemeiat au fost apreciate critic și declarațiile martorului Maximenco D., precum că inculpatul pretindea prin extorcare de la el suma de 1500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional, în situația în care procesul contravențional deja la data de 31.12.2013 a fost expediat în instanța de judecată, odată ce Maximenco D. nu cunoștea despre acest fapt;

- instanța de fond eronat a reținut că Maximenco D. nu a înregistrat toată convorbirea între el și inculpat, ci doar ceea ce îl interesa pe el, iar declarațiile lui se contrazic cu procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării. Or, martorul Maximenco D. a declarat că a conectat tehnica specială cu care a fost înzestrat doar în momentul când discuțiile și acțiunile sale cu inculpatul s-au referit la mijloacele bănești pe care acesta le-a pretins și le-a primit, inculpatul instructându-l totodată cum urmează să se comporte în instanța de judecată când va fi chemat;

- era greșită poziția instanței, precum că din partea acuzării nu a fost prezentată nici o probă sau dovadă că au fost examinate și cercetate atât pervazul din coridorul inspectoratului, cât și pervazul din biroul inculpatului, precum și nu a fost prezentată nici o probă despre faptul cum pretinsa sumă de bani a ajuns de pe pervazul ferestrei în printerul din biroul inculpatului. Concluzia dată rezulta din faptul că în baza ordonanței procurorului a fost efectuată percheziția biroului inculpatului, în cadrul căreia, în printerul din birou, a fost găsită suma de bani primită de inculpat de la Maximenco D. Obiectul percheziției l-au constituit banii în sumă de 1500 lei, care după depistare au fost ridicăți, iar acțiunea de urmărire penală respectivă a fost încetată, deoarece și-a atins scopul. Astfel, nu a fost necesară o cercetare suplimentară a pervazurilor ferestrelor Inspectoratului de poliție, deoarece în acest caz, organul de urmărire penală era pus în situația de a-și depăși atribuțiile de serviciu, or scopul percheziției a fost atins;

- urma a fi apreciată critic concluzia instanței precum că din discuțiile înregistrate și anexate în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor documentării

nu rezultă faptul că Maximenco D. îi transmite inculpatului banii anume pentru ca acesta să contribuie la adoptarea unei decizii de încetare a procesului contravențional. Or, în aceeași discuție inculpatul îl instrucează pe Maximenco D. că îi va veni citație, se va prezenta, va spune instanței că nu este vinovat, când îi va veni citația să-l telefoneze pe inculpat, că în aceeași zi trebuie să-i dea banii persoanei, însă nu se referă la participarea unui avocat, cum ar fi Crecicovschi D., cu care presupus s-a înțeles să-l ajute pe Maximenco D;

- nu puteau fi luate în considerație declarațiile martorului Gîdei V., care a avut unele contacte cu inculpatul, deoarece acesta a examinat un caz în care Gîdei V. a fost victimă a unui accident rutier. Necătând la faptul că martorul a comunicat că în ziua de 03.01.2014 în jurul orei 14:00 a venit în biroul inculpatului unde mai era o persoană, în Registrul de evidență a vizitatorilor IP Glodeni pentru data de 03.01.2014, numitul Gîdei V. nu figura, mai ales în situația în care a comunicat că a intrat în IP Glodeni prin intrarea oficială, pe lângă unitatea de gardă;

- în cadrul urmăririi penale inculpatul a fost informat de către procuror despre faptul că a fost supus măsurii speciale de investigație - controlul transiterii banilor. Acesta a fost informat și despre faptul că este în drept să facă cunoștință cu aceste rezultate, precum și cu ordonanța procurorului prin care au fost legalizate aceste rezultate, însă inculpatul nu a contestat actele menționate. Totodată, în lista probelor se face mențiune la procesul-verbal privind controlul transiterii banilor;

- cu referire la măsura specială de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, se menționează că la materialele cauzei este anexată încheierea judecătorului de instrucție prin care s-a declarat legalitatea rezultatelor acesteia, nefiind stabilite careva încălcări sau depășiri ale organului de urmărire penală la efectuarea ei, încheiere care nu a fost contestată de partea apărării.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care:

Gumeniuc Andrei a fost condamnat în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare, cu amendă în mărime de 2000 (două mii) unități convenționale, echivalentul a 40 000 (patruzeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele afacerilor interne pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

În latura dispozițiilor cu privire la corpurile delictelor sentința a fost menținută.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu **recurs ordinar** de către avocat în numele inculpatului, care, întemeindu-se pe prevederile art.427 alin.(1) pct. pct.6) și 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 ianuarie 2018 a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Holban Radu în numele inculpatului Gumeniuc Andrei, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2016, cu dispunerea rejudecării cauzei în Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

6.1 În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat, că instanța de apel n-a făcut o analiză minuțioasă a probelor administrate prin prisma practicii judiciare constante expuse, pentru a stabili în acțiunile inculpatului prezența laturii subiective a infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, odată ce din probatoriul cercetat rezultă că inculpatul a primit suma de 1500 lei nu pentru a

îndeplini în interesul corupătorului acțiuni contrar funcției deținute (neprezentarea în ședința de judecată pe cauza contravențională în privința lui Maximenco D. pentru încetarea procesului contravențional în privința acestuia în baza art. 455 alin.(2) Cod contravențional), precum este indicat în învinuire, ci pentru a-l face pe factorul de decizie (judecătorul din judecătoria Glodeni) să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit a considerat că instanța de apel nu a constatat nici de fapt, nici de drept comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit. c) Cod penal din care considerente a conchis că, soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs, eroare ce nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deci se constată temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018 a fost admis, din alte motive decât cele invocate, apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Gumeniuc Andrei a fost achitat de la învinuirea în baza art.324 alin.(2) lit. c) Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

7.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel verificând temeinicia soluției instanței de fond, în conformitate cu probele prezentate de părți, a considerat, că concluzia instanței de fond privind achitarea lui Gumeniuc Andrei învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracționale, este neîntemeiată și contrară probelor acumulate.

Examinând probele în ansamblu sub toate aspectele și în mod obiectiv instanța de apel a considerat necesar de a casa sentința în cauză și a emite o hotărâre nouă privind achitarea lui Gumeniuc Andrei de sub învinuirea adusă acestuia în baza art. 324 al.(2) lit. c) Cod penal pe motiv, că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii de corupere pasivă.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că instanța de fond incorect a apreciat probele prezentate de acuzare drept o provocare a lui Gumeniuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.2) lit. c) Cod penal, or, în rezultatul examinării s-a stabilit cu certitudine acțiuni de pretindere și primire personal de către Gumeniuc Andrei a bunurilor sub formă de valori valutare concluzie ce a rezultat din probele examinate. Instanța de apel a constatat faptul pretinderii și primirii de către Gumeniuc Andrei a sumei de 1500 lei de la Maximenco Dmitri, însă necătând la aceasta, a considerat necesar de a dispune achitarea acestuia de sub învinuirea adusă pe motiv, că în urma examinării probelor nu a fost confirmată o altă parte a învinuirii și anume nu s-a confirmat existența unor acțiuni care urmau să fie îndeplinite de acesta contrar atribuțiilor sale funcționale.

Astfel, instanța a ajuns la concluzia, că în acțiunile inculpatului Gumeniuc Andrei nu s-a confirmat exista componentei infracțiunii din motivul lipsei laturii subiective și anume scopul manifestat prin îndeplinirea sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, care ca element obligatoriu, la caz cere pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică prin extorcare /ca semn calificativ/ de

bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

Astfel, reieșind din analiza infracțiunii și anume scopul de a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, instanța de apel a constatat lipsa acestuia, astfel fapta nu poate fi încadrată potrivit art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel după cercetarea circumstanțelor cauzei și probelor acumulate a ajuns la concluzia, că nu s-au confirmat în acțiunile lui Gumeniuc Andrei elementele infracțiunii prevăzute de art. 324 al.2 lit. c) Cod penal - pretinderea și primirea prin extorcare de către o persoană publică a banilor ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea unor acțiuni ce țin de obligațiile de serviciu și este necesar emiterea pe cazul dat în privința ultimului a sentinței de achitare în temeiul art. 390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, din motivul, că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

9. Decizia instanței de apel a fost atacată, la data de 20 iunie 2018, cu *recurs ordinar* de procurorul în procuratura de circumscripție Bălți – Gavdiuc Valentina, indicând temeiul art.427 alin.1) pct.6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

9.1. În motivarea recursului procurorul a indicat că instanța de apel, examinând probele prezentate, a ajuns la concluzia că instanța de fond incorect a apreciat aceste probe drept o provocare a lui Gumeniuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. 2) lit. c) Cod penal, or, în rezultatul examinării s-a stabilit cu certitudine acțiuni de pretindere și primire personal de către Gumeniuc Andrei a bunurilor sub formă de valori valutare concluzie ce a rezultat din probele examinate. Instanța de apel a constatat faptul pretinderii și primirii de către Gumeniuc Andrei a sumei de 1500 lei de la Maximenco Dmitri, însă indică că nu a fost confirmată altă parte a învinuirii și anume existența unor acțiuni care urmau să fie îndeplinite de acesta contrar atribuțiilor sale funcționale.

Indică acuzarea, că concluzia instanței de apel privind lipsa scopului de a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, este neîntemeiată și contrară probelor examinate, or, s-a stabilit cu certitudine, că inițial Gumeniuc Andrei, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013, a pretins prin extorcare de la Maximenco Dmitrii, mijloace bănești în sumă de 1500 lei, în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier.

Menționează recurentul, că atât instanța de fond, cât și cea de apel la adoptarea hotărârilor s-au bazat și pe declarațiile martorului Maximenco D., care a declarat, precum că A. Gumeniuc a pretins prin extorcare de la el 1 500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional în judecată, dar, după cum se constata-se, procesul contravențional la data de 31.12.2013 a fost expediat în judecată.

Martorul Maximenco D. a descris amănunțit acțiunile întreprinse de inculpatul Gumeniuc A. în vederea extorcării de la el a mijloacelor bănești, cerând inițial suma

de 300 euro, iar ulterior suma de 1500 lei și anume Maximenco D. declară, că inițial, Gumeniuc A. i-a spus că dacă vrea ca el să nu expedieze materialele în instanța de judecată, trebuie să-i dea suma de 300 euro, la ce i-a răspuns că nu posedă așa bani. Aproximativ peste 30 min. după întâlnire, Gumeniuc A. l-a telefonat din nou și i-a spus că deja nu 300 euro dar 1500 lei și dacă îi va da, atunci el nu va expedia materialele în instanța de judecată.

Indică acuzarea că, inițial inculpatul Gumeniuc A. extorca bani de la Maximenco D., pentru a nu transmite în judecată materialul contravențional pornit în baza art.243 Cod contravențional, deoarece dacă îl trimite în judecată, martorul va fi privat de dreptul de a conduce mijloace de transport. Ulterior, inculpatul a transmis materialul contravențional judecată, și continua să solicite de la martor suma de 1500 lei, deja pentru a-și îndeplini funcțiile sale contrar obligațiilor de serviciu, în vederea neprezentării agentului în ședința de judecată și adoptării unei hotărâri de încetare a procesului contravențional.

Declarațiile lui Maximenco D., nu pot fi puse la baza adoptării hotărârilor de achitare în privința lui Gumeniuc A., dat fiind faptul, că Maximenco D. nu cunoștea despre transmiterea cauzei în instanța de judecată. Aceasta se bazează pe faptul, că procesul verbal în privința lui D. Maximenco a fost întocmit în limba de stat, limbă pe care D. Maximenco nu o cunoaște și i-a fost adusă la cunoștință de către A. Gumeniuc fără participarea unui traducător, ceea ce denotă, că Maximenco D. nu putea să cunoască conținutul acestuia. E posibil de concluzionat, că agentul constator, intenționat nu asigurat pe D.Maximenco cu traducător, pentru ca judecătorul să aibă încă un argument de a înceta procesul contravențional, în legătură cu faptul că a fost încălcată procedura. Or, prevederile alin. 3) din art. 443 Cod Contravențional prevăd expres că în cazul în care persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravențional sau victima nu cunoaște limba procesului - verbal, se asigură asistența unui interpret/traducător, datele lui consemnându-se în procesul verbal.

Faptul, că inculpatul Gumeniuc Andrei, în discuțiile sale cu Maximenco D. a indicat că urmează să transmită banii prețuși judecătorului care va examina cazul contravențional, este o poziție aleasă de inculpat, însă având spre examinare materialele în privința lui Maximenco D. pe faptul părăsirii locului accidentului rutier, în calitatea sa de agent constator, putea interveni în orice etapă a procesului contravențional.

Infraacțiunea prevăzută de art.324 Cod penal este o infraacțiune formală, ea se consideră consumată din momentul pretinderii, primirii sau acceptării în întregime a foloaselor necuvenite. Acțiunile inculpatului Gumeniuc A. de corupere pasivă s-au consumat deja la momentul pretinderii de la Maximenco D. a sumei de 1500 lei, inculpatul invocând motivul de a nu transmite materialul în instanța de judecată.

10. La recursul ordinar declarat de către acuzatorul de stat, procuror în procuratura de circumscripție Bălți – Gavdiuc Valentina, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, Gumeniuc Andrei a depus referință, în care a pledat pentru declararea inadmisibilității deoarece este vădit neîntemeiat și nu abordează probleme de drept de importanță generală pentru jurisprudență.

Consideră că, în acțiunile sale nu se conțin elementele constitutive ale infraacțiunii prevăzută de art. 324 al. 2 lit. c) Cod penal, adică nu conține latura

obiectivă a acestei infracțiuni care constă în fapta persoanei publice care pretinde ori primește bani, bunuri sau alte foloase ce nu i se cuvin, avantaje patrimoniale, pretinde ori primește bani, bunuri sau alte foloase ce nu i se cuvin, avantaje patrimoniale sau nepatrimoniale, privilegii, servicii, fie le acceptă, pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei (unor) acțiuni din sfera atribuțiilor ale acesteia ori contrar acestora.

Însăși învinuirea formulată în rechizitoriu este defectuoasă, neclară și contradictorie, iar probele prezentate de părerea acuzării: declarațiile martorului Maximenco Dmitri, CD-ul cu copia înregistrării audio a unei părți a discuțiilor dintre acesta și Gumeniuc Andrei din data de 03.01.2014 și procesul-verbal de percheziție efectuată pe 03.01.2014 în biroul de serviciu al inculpatului sunt declarative, contradictorii și inadmisibile (lovite de nulitate). În consecință acestea nu pot fi puse la baza dării unor concluzii despre vinovăția inculpatului și adoptarea unei sentințe de condamnare.

În învinuire nu este deloc indicat prin ce s-a exprimat așa-numita pretindere prin estorcare de la cet. Maximenco Dmitri a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin în sumă totală de 1500 lei și în ce anume a constat aceste fapte/acțiuni de pretindere și de estorcare din partea lui Gumeniuc Andrei, adică când anume, unde, cum și în ce mod a pretins și estorcat el bani de la D. Maximenco și cum urmau a fi realizate acțiunile inculpatului de neatragere a lui D. Maximenco la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii locului accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013 în s. Sturzovca r-1 Glodeni.

11. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că din textul recursului ordinar declarat rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temei prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

Verificând criticile expuse în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece modalitatea de motivare a soluției dă dovadă că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 414 și 417 Cod de procedură penală, instanța neexpunându-se asupra argumentelor din apel, fără a da apreciere probelor potrivit art.101 Cod procedură penală.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

Inculpatul se învinuiește potrivit rechizitoriului de corupere pasivă, acțiunile acestuia au fost încadrate în baza art.

324 alin.(2) lit. c) Cod penal, cu următoarele semne calificative: pretinderea și primirea, personal, de către o persoană publică a bunurilor sub formă de valori valutare ce nu i se cuvin, pentru sine, pentru a îndeplini acțiuni contrar atribuțiilor sale funcționale, cu extorcarea bunurilor menționate.

La caz, se menționează, că prima instanță a achitat inculpatul pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, apreciind probele prezentate de acuzare, ca fiind o provocare din partea organului de urmărire penală.

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel, rejudecând cauza, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, contradictoriu și-a motivat soluția, deoarece:

- constatând că sentința este una neîntemeiată și rejudecând cauza potrivit regulilor generale, a examinat probele prezentate și a ajuns la concluzia, că prima instanță incorect a apreciat aceste probe drept o provocare a lui Gumeniuc Andrei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin.2) lit. c) Cod penal, concluzionând că s-a stabilit cu certitudine acțiuni de pretindere și primire personal de către Gumeniuc Andrei a sumei de 1500 lei de la Maximenco Dmitri, însă a indicat că nu s-a confirmat prezența laturii subiective a infracțiunii - și anume existența unor acțiuni

care urmau să fie îndeplinite de acesta contrar atribuțiilor sale funcționale, motiv pentru care a adoptat soluția de achitare a inculpatului, în temeiul că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii,

- instanța de apel, constatând, că, ”Gumeniuc A. a primit bani, nu pentru a îndeplini în interesul corupătorului, acțiuni contrar funcției deținute, neprezentarea în ședința de judecată pe cauza contravențională în privința lui D. Maximenco, pentru încetarea procesului contravențional, precum este indicat în învinuire, ci pentru a-l face pe judecător să îndeplinească o acțiune în exercitarea funcției sale”, ajunge la concluzia, că calificarea acțiunilor în baza art.324 al.2 lit. c) Cod penal pentru fapta comisă este o eroare a organului de urmărire penală, care nu poate fi corectată de apel, pe motiv, că această circumstanță nu i-a fost incriminată în învinuire.

Colegiul reține, că concluzia instanței de apel privind lipsa scopului de a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia, nu este motivată, în raport cu probele examinate în conformitate cu prevederile art.101 Cod procedură penală.

Astfel, instanța de apel și-a motivat soluția, bazându-se și pe declarațiile martorului Maximenco D., pe care le-a acceptat parțial, fără a-și argumenta concluzia de respingere a declarațiilor acestuia ”precum că A. Gumeniuc a pretins prin extorcare de la el a mijloacelor bănești, cerând inițial suma de 300 euro, iar ulterior suma de 1500 lei, și anume Maximenco D. declară, că inițial, Gumeniuc A. i-a spus că dacă vrea ca el să nu expedieze materialele în instanța de judecată, trebuie să-i dea suma de 300 euro, la ce i-a răspuns că nu posedă așa bani. Aproximativ peste 30 min. după întâlnire, Gumeniuc A. l-a telefonat din nou și i-a spus că deja nu 300 euro, dar 1500 lei și dacă îi va da, atunci el nu va expedia materialele în instanța de judecată”.

În motivarea soluției, instanța de apel ajunge la concluzia, ”că procesul-verbal întocmit, împreună cu materialele cauzei la 31.12.2013 a fost expedit în judecătoria r-lui Glodeni pentru examinare în fond, respectiv, concluzionează că Gumeniuc A. de la această etapă nu mai era în drept să îndeplinească în interesul corupătorului nici o acțiune în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauza și faptul, că inculpatul deținea statut de agent constatat, nu poate fi temei de calificare a acțiunilor drept corupere pasivă, or, examinarea cauzei contravenționale prevăzute de art.243 Cod contravențional ține de competența instanței și nu de competența agentului constatat”, fără a se expune asupra argumentelor procurorului din apel, precum că ” învinuirea este una concretă și ține anume de acțiunile inculpatului de pretindere, prin extorcare a mijloacelor bănești ce nu i se cuvin în sumă de 1500 lei, începând cu mijlocul lunii decembrie 2013 în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor de serviciu sale funcționale, exprimate prin neatragerea la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii accidentului rutier, comis la data de 03.11.2013,.... ulterior la 03.01.14, inculpatul având un scop unic, unul de profit și îmbogățire ilegală, iar pentru atingerea acestui scop, în calitatea sa de agent constatat, A. Gumeniuc, putea interveni în orice etapă a procesului contravențional pentru a determina adoptarea unei hotărâri în folosul lui D. Maximenco prin neprezentarea în instanță, iar argumentele instanței de fond, de apreciere critică a declarațiilor martorului D. Maximenco, precum că A. Gumeniuc pretindea prin extorcare de la el suma de 1500 lei pentru a nu transmite procesul contravențional în situația în care procesul

contravențional deja a fost expediat în instanța de judecată, sunt nefondate, pe motiv că lui D. Maximenco nu-i era cunoscut acest fapt, circumstanțe, ce se confirmă prin cumulul de probe prezentate - înregistrările convorbirilor, înregistrările video, ect.”.

Mai mult ca atât, se reține, că instanța de apel, contrar prevederilor art.101 Cod procedură penală, selectiv a apreciat probele, nu și-a motivat soluția respingerii parțiale a declarațiilor martorului Maximenco D., în coroborare cu alte probe, care a descris amănunțit acțiunile întreprinse de inculpatul Gumeniuc A. în vederea extorcării de la el a mijloacelor bănești pe parcursul perioadei indicate în rechizitoriu, fără a se expune asupra argumentului procurorului precum că *”infracțiunea prevăzută de art. 324 Cod penal este o infracțiune formală, și se consideră consumată din momentul pretinderii, primirii sau acceptării în întregime a foloaselor necuvenite, prin extorcare, acțiuni continuu, care sau început în decembrie 2013, când acesta a pretins de la Maximenco Dmitrii 1500 lei în scopul îndeplinirii acțiunilor contrar atribuțiilor sale funcționale, exprimate prin neatragerea ultimului la răspundere contravențională pentru faptul părăsirii accidentului rutier, acțiuni, care au durat până la data de 03.01.2014, când inculpatul a fost reținut după primirea banilor, inculpatul acționând cu un scop unic, analizând, doar acțiunile inculpatului din 3.01.2014”.*

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Din considerentele expuse, Colegiul statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art.427 al.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, și să

pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

12. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Bălți – Gavdiuc Valentina.

Casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Gumeniuc Andrei xxxxx* cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **18 ianuarie 2019**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecătorii

Cobzac Elena

Guzun Ion

Țurcan Anatolie

Boico Victor